

DİL MESELESİ

Dr. IJAZ SHAFI GILANI,
SYED MUTTAQEEN-UR-RAHMAN¹

Çeviren: Celal SOYDAN²

ÖZET

Bu çalışma, Ulusal Dil Kurumu adına Gallup Pakistan (Pakistan Kamuoyu Enstitüsü) tarafından yapılmış olan bilimsel bir ankete dayalıdır. Anket, ülke bazında istatistiksel olarak seçilmiş yaklaşık 100 köy ve 75 şehirde yürütülmüştür. Anket, Pakistan halkının büyük bir çoğunluğu için gerek resmi ve gerekse gruplar arası iletişimde Urdu dilinin ortak bir bağlayıcı dil olduğu yönünde hiçbir şüphe bırakmamıştır. Açık bir şekilde ortaya konmuştur ki, ülkenin resmi dili Urdu dilidir.

ABSTRACT

The study is based on a scientific survey conducted by Gallup Pakistan (Pakistan Institute of Public Opinion) for National Language Authority. The survey was conducted in approximately 100 statistically selected villages and 75 towns all over the country. The survey left us in no doubt that Urdu, indeed, is the common link language of the majority of the people of Pakistan, particularly for formal liaison and inter-group communication. It should be clearly acknowledged that Urdu is the official language of the country.

Giriş

Pakistan'ın geniş ovaları, tepeleri ve çöllerinde çok değişik yerel ağızlar, lehçeler ve diller konuşan insanlar yaşamaktadır- bunlar arasında Urdu dili, Farsça ve İngilizce'nin yanı sıra Pencabi, Sindhi, Baluçi, Pašto, Braohi, Saraiki, Hindko, Balti ve Shina yer almaktadır.

Bu çok dilliğinin ışığı altında şu soru ortaya çıkmaktadır: Bunlardan hangisi okullarımız ve kolejlerimizde eğitim dili olarak kullanılabilir? Pakistan Kamuoyu Enstitüsü bu soruya yanıt bulabilmek için yeni bir anket yürütmüştür. Varılan sonuç ise şu şekildedir:

Hane bireylerinin / ailelerin %62'si çocuklarının Urdu dilinde eğitim görmesini istemişlerdir. %14'lük bir kısım İngilizce taraftarı ve %12'lik bir

¹ Ijaz Shafi Gilani, Massachusetts Institute of Technology (Massachusetts Teknoloji Enstitüsü) Politik Bilimler doktora derecesine sahip olup İslamabad Quaid-e-Azam Üniversitesi'nde Uluslar arası İlişkiler dersi vermektedir. Mattaqeen-ur-Rahman, İstatistik ve Bilgisayar Bilimi eğitimine sahip olup Pakistan Kamuoyu Enstitüsü'nde Veri İşleme Yöneticisidir.

² Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Urdu Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.

kısım ise Sindhi taraftarıdır. %3'lük bir kesim Urdu dili, İngilizce ve Sindhi dışında bir dili tercih etmektedir. %9'luk bir kesim ise soruyu yanıtlamamıştır.

Daha ileri araştırmalar öğrencilerin %62'sinin gerçekte Urdu dilinde, yaklaşık %12'sinin Sindhi dilinde ve sadece %7'sinin ise İngilizce eğitim veren okullara gittiğini göstermiştir. Bu, çocuklarını İngilizce eğitim veren okullara göndermek isteyen ailelerin sadece yarısının bunu yapabildiği anlamına gelmekteydi. İngilizce eğitim veren okullara istekli olan %14'lük bir oran ile bunu gerçekleştirebilen %7'lik bir oran arasındaki fark merak uyandırıcı olmamasına rağmen ilginçti.

İngilizce eğitim, kentsel alanlarda (%20) kırsal alanlarda (%11) olduğundan daha popülerdir.

Urdu dilinde eğitimin popülaritesi Pencab ve Kuzey-Batı Sınır Eyaleti bölgelerinde son derece baskındır. Bu iki bölgedeki anketi cevaplayanların hemen hemen %72'si çocuklarının Urdu dilinde eğitim almalarını istemektedir. Kıyaslamalı bir şekilde verildiğinde bu rakamlar Beluçistan ve Sindh'de sırasıyla %60 ve %27'dir.

Sindh'deki durum diğer üç bölgede elde edilenden farklıdır, çünkü bu bölgede Sindhi dili hakim eğitim dilidir. Sindh'deki ailelerin hemen hemen %72'si kendilerinin Sindhi dilinde eğitimde ısrarlı olduklarını beyan etmişlerdir. Fakat Sindh'in Karaçi ve Haydarabad gibi büyük şehirlerinde sadece %10'luk bir kesim Sindhi dilinde eğitim taraftarıdır. Bu şehirlerde Urdu dili ve İngilizce yaklaşık %90'lık bir oranda tercih edilmektedir. İngilizce eğitim şehirlerde ve halkın daha fazla eğitilmiş olduğu kesimlerde kırsal alanda olduğundan daha popülerdir. Karaçi, Lahor, Rawalpindi ve İslamabad gibi büyük şehirlerde anketi yanıtlayanların %30'luk bir kesimi İngilizce taraftarıdır. Yaklaşık yüz bin nüfuslu şehirlerde %13, köylerde ise %11'lik bir kesim İngilizce taraftarıdır.

Yüksek gelirli aileler grubunda %30, orta gelirli aileler grubunda %21 ve düşük gelirli aileler grubunda ise %10'luk bir kesim İngilizce taraftarıdır.

Anketi yanıtlayanların eğitimin değişik aşamalarında (İlk, Orta, Lise, Üniversite) belirli bir dilin (Urdu, İngilizce ve Sindhi) eğitim dili olarak uygun olabileceği konusunda verdikleri yanıtlar arasında da gözle görülür farklılıklar söz konusudur. Yüksek düzeyli eğitimde, diğerlerinde baskın olan Urdu dili tabanının bir kısmını İngilizce'ye kaptırmıştır. Bu seviyede halkın görüşü %45 Urdu dili ve %34 İngilizce yönündedir. İlkokul aşamalarında ise halkın tercihi %70 Urdu ve sadece %4 oranında İngilizce yönündedir.

İlkokuldan üniversiteye kadar olan seviyelerde dillerin popülerlik yüzdelerindeki değişimler de yine yüksek eğitimde İngilizce hâkimiyeti kuralından kaynaklanıyor gibi görünmektedir.

Araştırmadan elde edilen ilginç bir sonuç ise, anketi yanıtlayanların %30'unun yüksek eğitimde İngilizce taraftarı olmasına rağmen sadece %26'lık bir kesimin rekabete dayalı sınavlarda İngilizce olmasını istemeleridir.

Araştırmanın ortaya çıkardığı kesin bir sonuç da, Pakistan halkının büyük bir çoğunluğunun günlük konuşmalarında yerel lisan/lehçeler kullanmasına rağmen yazışmalarında Urdu dilini kullanıyor olmasıdır. Yaklaşık %62'lik bir kesim mektuplarında Urdu dili, %16'sı Sindhi ve %3'ü ise diğer dilleri kullanmaktadır. Bu amaçla İngilizce sadece %1'lik bir kesim tarafından kullanılmaktadır.

Anketi yanıtlayanların %22'si yazışma dili ile ilgili dil seçeneklerini söylememişlerdir. Muhtemelen bunların çoğu okuma veya yazma bilmemektedir.

Bulguların Yorumu

Eğitim, istihdam ve dil gibi meselelerde kamuoyumuzun görüşünü yorumlamadan ve analiz etmeden önce Kamuoyu görüşü ile Politika arasında ilişki kavramına atıfta bulunmalıyız.

Temsil etme özelliği taşıyan Kamuoyu Görüşü anketlerinin önemli bir avantajı bunların daha aktif ve sesi çıkan kesim yerine bir toplumu oluşturan tüm kesimler/sınıflar/grupların görüşünü yansıyor olmalarıdır. Bu da, bir toplumdaki daha aktif, sesi duyulan bireylerin veya grupların diğerlerini – bunlar arasında Politikacılar da yer alır- yanlış yönlendirecek ve kamuoyu görüşünü gerçekten ortaya koyamayan bir yolla meseleleri gündeme getirebilmesi şeklindeki yanlış durumu düzeltebilir. Bu tür durumlarda Politikacılar doğru politik kararları alamazlar. Aynı zamanda sessiz azınlık – veya çoğunluk- muzdarip olur, kabullenir veya isyan eder veya basitçe kendini beklenmeyen veya uygun olmayan bir yolla ifade etme imkânlarını gözler. Herhangi bir grubun sessizliği onun var olmadığı veya o grubun fikrinin şimdi veya gelecekte başka bir durumda bir sonuç getirmeyeceği anlamında alınmamalıdır.

Gerçekte sessiz grupların veya kesimlerin –özellikle de bunlar çoğunlukta olduğunda- fikirlerinin göz ardı edilmesi bir talihsizliktir. Aynı zamanda sosyal meselelerde kamuoyu görüşünü inceleyip değerlendirirken yaşadığımız dönemin gerçekleri ve şartlarını da daima göz önünde bulundurmalıyız. Yine aynı şekilde fikirlerimizin geleceği şekillendirmesinden de çekinmemeliyiz. Düşüncemiz asla zaman ve mekânımızın değerleri ile kaybolup gitmemelidir.

Bu yüzden, yeni ve orijinal bir düşünce ile karşılaştığımızda veya yeni politikalar ortaya koyarken kamuoyu görüşünün mevcut durumunu veya kamuoyu görüşünün durağan bir şey olmadığını daima göz önünde

bulundurmak oldukça önemlidir. Metamorfoza uğrar ve bir takım değişimler sergileyebilir. Değişimler bazen son derece hızlı gerçekleşebilir. Ortamdaki ve liderlikteki sosyo-ekonomik değişimler ortaya çıkan durumlara göre fikirlere de yansır.

İngilizce ve Statüko

Anket analizinde vardığımız sonuç; halkın büyük bir çoğunluğu eğitimin her aşamasında eğitim dilinin ve rekabete dayalı sınavların dilinin Urdu dili olmasını istemektedir. Fakat aynı zamanda bu vazifeyi İngilizce'ye yüklemek isteyen bir grup insan da mevcuttur.

İngilizceyi eğitim dili olarak isteyenler çoğu durumlarda ileri gelenler olduğu görülmektedir ve mevcut yönetim yapısında İngilizce'nin baskın bir rol oynaması gerçeğinden de etkilenmiş olabilmektedirler. Onlar için, açılmış bir izde yürümek daha kolaydır.

Yüksek eğitim düzeyinde görüşün İngilizce lehine kaymasının diğer bir nedeni de İngilizce'nin statükoyu idame ettirmesi ve elit kesimin çok sayıda daha az sesi yükselen yerli insan üzerine baskın oluşuna yardımcı olması olabilir. Eğitim ve ticaret dili olarak İngilizce toplumdaki güçlü ve etkili kesimi daha avantajlı bir pozisyona getirir ve bunlar İngilizce'yi diğerlerinden daha fazla desteklerler. Fakat her ne zaman ve her nerede olursa olsun her hangi bir kesim İngilizce'den dolayı muzdarip olursa (örneğin rekabete dayalı bir sınavda) kendilerini sisteme ve dile karşı ifade etmekten de çekinmemektedirler.

Anket aynı zamanda Pakistan'ın çok-dilli bir toplum olmasına rağmen ülke çapında resmi durumlarda ve yazışmalarda Urdu dili kullanımına yönelik bir birlik olduğunu da ortaya koymaktadır.

Anket, Pakistan halkının büyük bir çoğunluğu için gerek resmi ve gerekse gruplar arası iletişimde Urdu dilinin ortak bir bağlayıcı dil olduğu yönünde hiçbir şüphe bırakmamıştır.

Halkın büyük bir çoğunluğu Urdu dilinin eğitim dili olmasını istemekte ve yine aynı şekilde rekabete dayalı sınavlarda da kullanılmasını istemektedirler.

Bölgesel Diller

Anket, aileler ve gruplar arasında bölgesel dillerin iletişim ve konuşmada popüler seviyede kullanıldığını ortaya koymaktadır. Bu nedenle dil konusunda politikalar ortaya koyarken bölgesel dillerin popülerliğine göre bu olgu göz ardı edilmemelidir ve resmi amaçla bölgesel dillerin kullanıldığı alanlarda (Sindh bölgesinin iç kesimlerinde olduğu gibi) bu dillere devam edilmelidir. Diğer taraftan bölgesel dillerin resmi amaçla kullanılmadığı alanlarda (Pencab bölgesinin geniş bir kesiminde olduğu gibi) bölgesel dili

ulusal dil Urdu dili yerine kullanmada ısrar etmeye hiç gerek yoktur. Açık bir şekilde ortaya konmuştur ki, ülkenin resmi dili Urdu dilidir.

Adaletsizlik Aracı

Pakistan'da –ve diğer Müslüman toplumları için- grup kimliği dile bağlı değildir. Dil sadece fikirlerin ifade edilmesinde kullanılan bir vasıta. Dil bu yüzden ulusal benlik için bir ölçüt olmaktadır. Dilin sosyal ve ekonomik adaletsizliğin bir aracı olmasına müsaade edilmemelidir. Tarihsel olarak İngilizce, Güney Asya'da İngilizce bilen elit kesimin (ileri gelenler) sessiz ve muzdarip bir çoğunluğun üzerinde sosyo-ekonomik üstünlüğünü sürdürebilmek için ağır bir şekilde uygulanmış ve kullanılmıştır.

Sıradan durumlarda, politikacıların Meclis kararlarını duyan ve anlayan bu İngilizce bilen imtiyazlı kesimdir ve bu yüzden kararları etkileyebilecek pozisyonda olanlar da yine sadece onlardır.

Anketimiz kırsal kesimde yaşayan daha az eğitilmiş ve daha düşük gelirli sayılabilecek kesimlere de şehirlerde yaşayan eğitilmiş ve yüksek gelirli gruplarla birlikte fikirlerini ifade etme imkânı vermeye çalışmıştır. Aslında imtiyazsız gruplar Pakistan halkının büyük bir çoğunluğunu teşkil etmektedir. Onların da ülkenin karşılaştığı önemli konular ve problemler hakkında net fikir ve görüşleri vardır. Onların görüşleri de göz önünde bulundurulmayı hak etmektedir.

Ankete bağlı olarak toplanan ve tablo haline getirilen veriler okuyucuların bakmaları ve yorumlamaları için elverişlidir. Okuyucuların tabloları dikkatlice okuduktan sonra varacakları sonuçlar bizimkilerden farklı olabilir. Her türlü görüş farklılığına da açığız. Aslında görüş farklılığı genelde araştırmanın nedenine yardımcı olur ve onu anlamlı kılar.

ANKET SONUÇLARI

Tercih Edilen Eğitim Dili:

Anketi yanıtlayanlara şu soru sorulmuştur: “Çocuklarınızı Urdu dilinde veya İngilizce eğitim yapan okullara göndermeyi tercih eder misiniz?”

Bu soruya verilen yanıtlar aşağıda verilmiştir.

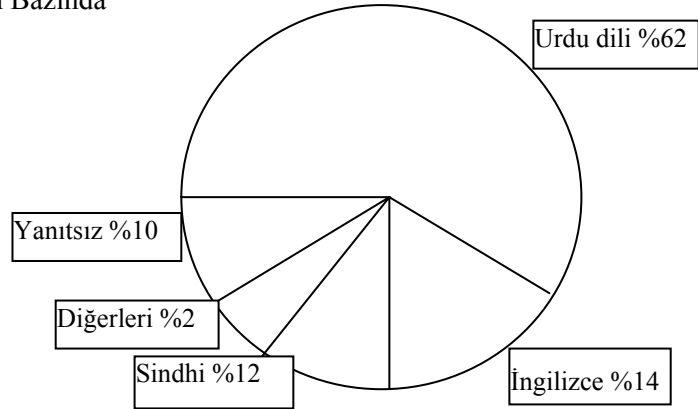
Farklı Bölgelerde Tercih Edilen Eğitim Dili

	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Diğer %	Yanıtsız %
TÜM PAKİSTAN	62	14	12	2	10
Kırsal	62	11	15	3	10

Kentsel	64	20	4	2	10
PENCAB	75	13	-	2	10
Kırsal	77	9	-	3	11
Kentsel	69	23	-	1	7
SİNDH	27	14	47	3	9
Kırsal	6	11	76	2	7
Kentsel	55	18	10	4	13
KUZEY- BATI SINIR EYALETİ	72	16	-	3	9
Kırsal	72	16	-	4	8
Kentsel	72	15	-	-	12
BELUCİST AN	60	19	11	4	6
Kırsal	58	19	14	3	7
Kentsel	70	22	-	8	-
Büyük Şehirler	58	30	-	2	10
Şehirler	74	13	2	2	8
Kasabalar	61	17	9	2	10
Köyler	62	11	15	3	10

Tercih Edilen Eğitim Dili

Tüm Pakistan Bazında

Tüm hane bireylerinin %62'si çocuklarını Urdu dilinde eğitim yapan okullara, %14'ü İngilizce eğitim yapan ve %12'si ise Sindhi dilinde eğitim yapan okullara göndermeyi tercih etmektedir. %2'lik bir kesim diğer dilleri söylerken %10'luk bir kesim de bu soruda bir fikir beyan etmemiştir.

Farklı Gelir Gruplarında Tercih Edilen Eğitim Dili

Gelir Grubu	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Diğer %	Yanıtsız %
Yüksek	51	31	8	2	8
Orta üstü	59	21	13	3	5
Orta altı	64	10	15	3	8
Düşük	72	6	6	2	13

Urdu dili tüm gelir seviyelerinde tercih edilen eğitim dilidir. Fakat İngilizce tercihi de gelir seviyesinin artmasıyla birlikte artmaktadır.

Değişik gelir grupların tanımı ise aşağıdaki gibi yapılmıştır:

Yüksek: Aylık 2000 Rupî'den daha fazla geliri olanlar. Toplam nüfusun %11'ini teşkil eder.³

Orta üstü: Aylık 1000 – 2000 Rupî geliri olanlar. Toplam nüfusun %26'sını teşkil eder.

Orta altı: Aylık 500 – 1000 Rupî geliri olanlar. Toplam nüfusun %41'ini teşkil eder.

Düşük: Aylık 500 Rupî'den daha az geliri olanlar. Toplam nüfusun %22'sini teşkil eder.

Farklı Eğitim Gruplarında Tercih Edilen Eğitim Dili

Eğitim	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Diğer %	Yanıtsız %
Kolej	51	34	7	3	5
Üniversite	67	19	7	2	5
İlkokul	65	12	16	2	5
Okur-yazar olmayan	62	6	14	3	16

³ Gelir seviyeleri beyan edilen gelirdir ve evin kira değerini içermez.

Az eğitimli olanlar ve okuma yazma bilmeyenler, ki bunlar toplumun büyük bir çoğunluğunu oluşturmaktadır, çocuklarının eğitimi için Urdu dilini tercih etmektedirler (%62-67)

Meslek	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Diğer %	Yanıtsız %
Vasıfsız tarım işçisi	55	10	22	3	9
Vasıflı tarım işçisi	68	6	6	3	17
Vasıflı işçi	73	13	3	4	6
Hizmet işçisi	63	14	-	-	24
Memur	52	31	-	-	17
İşadamı	66	17	7	3	8
Yönetici ve profesyoneller	67	16	11	4	2
Diğerleri	65	21	8	2	4

Lise eğitiminden daha fazla bir eğitime sahip olan ailelerin yaklaşık üçte biri İngilizce eğitimi tercih etmektedir. Fakat bunların da çoğunluğu Urdu dilini tercih etmektedir (%51).

Farklı Mesleklerde Tercih Edilen Eğitim Dili

Devlet Memurluğu Sınavlarında Tercih Edilen Dil

Anketi yanıtlayanlara şu soru sorulmuştur: “Halen Devlet Memurluğu için yapılan Rekabete Dayalı Sınavlar İngilizce yapılmaktadır. Sizce bu sınavların dili ne olmalıdır?”

Bu soruya verilen yanıtlar aşağıda verilmiştir.

Farklı Bölgelerde Devlet Memurluğu Sınavlarında Tercih Edilen Dil

	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Diğer %	Yanıtsız %
TÜM PAKİSTAN	46	26	4	1	23
Kırsal	44	24	4	1	27

Kentsel	51	32	2	1	14
PENCAB	52	20	-	1	27
Kırsal	51	15	-	1	32
Kentsel	56	30	-	1	13
SİNDH	22	48	15	1	15
Kırsal	6	55	21	2	17
Kentsel	43	38	6	-	12
KUZEY- BATI SINIR EYALETİ	58	20	-	1	22
Kırsal	59	20	-	1	21
Kentsel	51	19	-	1	29
BELUCİST AN	47	26	4	2	22
Kırsal	47	25	5	2	20
Kentsel	42	26	-	4	28
Büyük Şehirler	50	31	-	1	8
Şehirler	55	24	3	2	18
Kasabalar	47	40	4	1	17
Köyler	44	24	4	1	27

Ankete katılanların %42'si rekabete dayalı sınavların Urdu dilinde yapılmasını istemektedir: %26'lık bir kesim İngilizce istemekte ve %23'lük bir kesim ise görüş bildirmemektedir. Anketi yanıtlayanların %4'ü rekabete dayalı sınavların dilinin Sindhi olmasını istemektedir. Diğer tüm dilleri tercih edenlerin toplamı ise sadece %1'lik bir kesimdir.

Devlet Memurluğu Sınavları için Farklı Gelir Gruplarında Tercih Edilen Dil

Gelir Grubu	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Diğer %	Yanıtsız %
Yüksek	39	46	3	2	11
Orta üstü	50	28	6	2	15

Orta altı	49	25	4	1	21
Düşük	43	22	1	1	33

Gelir grubu artarken İngilizce tercihi de artmaktadır, bu yüzden yüksek gelirli grupta İngilizce'yi ortak iletişim dili yapma arzusu Urdu dilinden daha yüksektir: İngilizce %46, Urdu dili %39. Yüksek gelir grubunu göz önünde bulundurmadığımızda tüm gruplarda Urdu dili tercihi daha yüksektir.

Farklı Eğitim Gruplarında Devlet Memurluğu Sınavları için Tercih Edilen Dil

Eğitim	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Diğer %	Yanıtsız %
Kolej	47	44	4	1	4
Üniversite	60	27	3	1	9
İlkokul	50	28	2	2	18
Okur-yazar olmayan	35	20	5	1	39

Eğitim düzeylerinin her birinde çoğunluk rekabete dayalı sınavlarda dilin Urdu olmasında yanadır. Daha az eğitilmiş veya okuyamaz olmayan kategorilere dâhil olanlar ise bu konuda yetersizliklerini ifade etmişlerdir.

Eğitimin Değişik Aşamalarında Tercih Edilen Dil

Ankete katılanlara farklı amaçlı ve farklı seviyelerde –ilk, orta ve lise- eğitim dili ile ilgili fikirlerini almaya yönelik tasarımılanan beş farklı soru sorulmuştur. Bu sorular ışığı altında ortaya çıkan sonuçlar ileriki sayfalarda sunulmuştur.

Eğitimin Değişik Aşamalarında Tercih Edilen Dil

Eğitim Dili	Genel %	İlkokul %	Orta dereceli okul %	Yüksek okul %	Rekabete dayalı sınavlar %
Urdu dili	62	69	59	45	46
İngilizce	14	6	18	34	26
Sindhi	12	13	10	4	4
Diğerleri	2	4	2	2	1
Yanıtsız	10	8	11	15	23
Toplam	100	100	100	100	100

Ankete katılanların çoğunluğu çocuklarının Urdu dilinde eğitim görmesini istemektedir (%62). Bu istek özellikle ilkokul çağında oldukça yüksektir (%69). Orta dereceli ve yüksek okul düzeylerinde ise Urdu bir kısım popülerliğini İngilizce'ye kaptırmaktadır. Buna rağmen eğitimin tüm aşamalarında Urdu tercihi çok daha fazladır. Yüksek eğitimde %34'lük bir kesim İngilizce istemesine rağmen rekabete dayalı sınavların %26'sı İngilizce yürütülmektedir.

Çocuklar için Eğitim Dili: Mevcut Durum

Ankete katılanlara şu soru sorulmuştur: “Çocuklarınız Urdu dili mi yoksa İngilizce mi eğitim almaktadırlar?”

Bu soruya verilen yanıtlar aşağıdaki sayfalarda sunulmuştur.

Farklı Bölgelerde Çocuklar için Mevcut Eğitim Dili

	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Okula gitmeyen çocuklar %	Yanıtsız %
TÜM PAKİSTAN	57	7	9	26	2
PENCAB	65	6	-	28	1
Kırsal	66	3	-	30	1
Kentsel	61	14	-	22	2
SİNDH	32	12	35	19	2
Kırsal	21	8	50	19	2
Kentsel	46	18	16	19	1
KUZEY-BATI SINIR EYALETİ	64	4	-	28	4
Kırsal	65	2	-	29	4
Kentsel	58	13	-	26	4
BELUCİSTAN	61	6	10	22	1
Kırsal	60	4	12	24	-
Kentsel	63	19	-	12	6
Büyük	50	26	-	23	1

Şehirler					
Şehirler	56	12	3	27	2
Kasabalar	47	5	15	13	4
Köyler	57	4	10	27	2

Farklı Gelir Gruplarında Çocuklar için Mevcut Eğitim Dili

Gelir Grubu	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Okula gitmeyen çocuklar %	Yanıtsız %
Yüksek	51	26	5	17	1
Orta üstü	57	12	9	22	-
Orta altı	60	5	10	24	1
Düşük	53	3	8	33	3

Her bir gelir grubunun büyük bir çoğunluğu çocukları Urdu dilinde eğitim almaktadır.

Gelirdeki artışa bağlı olarak İngilizce tercihi de artmaktadır.

Farklı Eğitim Seviyelerine Sahip Ailelerdeki Çocuklar için Mevcut Eğitim Dili

Babanın eğitimi	Urdu Dili %	İngilizce %	Sindhi %	Diğer %	Yanıtsız %
Yüksek	52	25	4	19	-
Orta	67	9	6	18	-
İlkokul	61	5	15	17	1
Okur-yazar değil	51	2	8	35	3

Daha yüksek eğitime sahip ebeveynler arasında İngilizce tercihi nispeten daha yüksek olmasına karşın daha az eğitilmiş ve okuryazar olmayanlarda ise bu tercih daha zayıftır.

Yazışma Dili

Dil sözlü iletişim için kullanılır. Aynı zamanda yazılı iletişim için de kullanılır.

Ankete katılanlara şu soru sorulmuştur: “Yazışmalarınızda hangi lisan veya dili kullanıyorsunuz?”

Bu soruya verilen yanıtlar şöyledir:

Urdu dili % 63; İngilizce %1; Sindhi %12; diğerleri %3; yanıtız %21’dir.

Yukarıdaki oranlar şu ilginç gerçeği ortaya koymaktadır: Toplumumuzda Urdu temel yazışma dilidir (%63) ve bu temel ihtiyacı karşılamada İngilizce’ye bağımlılık hepsinden daha azdır (%1). Sindhi ise %12’lik bir seviyededir.

Evde Konuşulan Dil

Ankete katılanlara şu soru sorulmuştur: “Evde hangi dili konuşmaktasınız?”

Bu soruya verilen yanıtlar aşağıdaki sayfalarda verilmiştir.

Evde Konuşulan Dil:

Urdu dili %9; Pencabi % 44; Sindi %10; Paştı %14; Saraiki %8; Hindko %4; Baluçi %2; Brouhi %2; diğer diller % 7

ÖRNEKLEME VE ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ

Bu çalışmada takip edilen araştırma tasarımı Gallup Kamuoyu Anketlerinde izlenen bilimsel izleğe göredir. Prosedürler ilk defa 1930’larda ünlü psikolog George Gallup tarafından tasarlanmış ve o günden beri tüm dünyada yapılan deneylerle test edilmiş ve onaylanmıştır.

Bu çalışmada rapor edilen bulgular tüm Pakistan çapında yapılan bir istatistiksel ankete dayalıdır. Anket için örnek, iki aşamalı olasılık örnekleme temeline göre seçilmiştir. İlk aşamada tesadüfi örnekleme prosedürü ile temsil yeteneğine haiz 100 köy ve 75 kent alanı seçilmiştir. İkinci aşamada ise mülakatlar için istatistiksel olarak yaklaşık 1700 hane seçilmiştir. Bu işlem, tüm nüfusun istatistiksel kesitini temin etmektedir.

Yukarıdaki izleğe göre seçilen bir örnek, tüm bölgesel kesimleri, ekonomik sınıfları (zengin, orta, fakir kesimler), eğitim düzeyi gruplarını (Okur-yazar olmayan, eğitimli, yüksek eğitimli) içermektedir. Sonuç olarak, bu araştırmanın bulguları tüm halkı temsil edebilmektedir.

Bu büyüklükte bir anketteki hata sınırı ise %2–3 dür.

Bu anketin saha çalışmaları, bu çalışma için özel olarak eğitilmiş yaklaşık 200 anketör ile gerçekleştirilmiştir. Anket formunun düzenlenmesi ve uygulanmasında tüm bilimsel prosedürlerin takip edilmesi de temin edilmiştir. Bulgular daha sonra bilgisayar ortamında işlenmiştir.

Bu rapordaki rakamlar iki haneli tam sayılara yuvarlandığından toplamlar yüzden az veya fazla çıkabilir.

ANKET FORMU

Ankete katılanlara şu sorular sorulmuştur:

1. Çocuğunuzu Urdu dili mi yoksa İngilizce mi eğitim veren okullara göndermeyi tercih edersiniz?

İngilizce eğitim veren

Urdu dilinde eğitim veren

Sindhi eğitim veren

Diğerleri

2. Sizce 1. sınıftan 5. sınıfa kadar hangi dil eğitim dili olmalıdır? (sadece bir dil).....

3. Aynı şekilde sizce 6. sınıftan 10. sınıfa kadar hangi dil eğitim dili olmalıdır?.....

4. Yüksek eğitim için hangi dil kullanılmalıdır.

5. Halen üst düzey hükümet görevleri için rekabete dayalı sınavlar İngilizce olarak yapılmaktadır. Sizce bu amaçla hangi dil kullanılmalıdır?.....

6. Yazışmalarınızı genellikle hangi dilde yaparsınız?.....

7. Çocuklarınız Urdu dili mi yoksa İngilizce mi eğitim almaktadırlar?.....

8. Evde hangi dili konuşmaktasınız?.....

9. Bize kendi eğitim düzeyinizi söyleyebilir misiniz?.....

10. Mesleğiniz nedir?.....

11. Ailenizin toplam aylık geliri ne kadardır? (sadece kaba bir tahmin yeterli)...